

ÉG A SZEMÉT...

Bizonyára te is érezted már Verőcén a télen-nyáron gyakori, kellemetlen, édeskés szagot, ami a műanyagok eltüzelésekor keletkezik. Tudtad, hogy ez a füst

akár 200 féle súlyosan mérgező,
köztük vegyi fegyverként is használt anyagot tartalmazhat?

Nincs kukám, a kertben gyűjtöm a szemetet, kéthavonta egyszer rágyújtok, ennyi belefér, nem? – verőcei lakos, 2016

A VÁLASZ: NEM

A lakossági szemét ötödrésze műanyag. Szemétegetéskor számos mérgező vegyi anyag, korom, nehézfém, szén-monoxid, nitrogén-oxidok, kén-dioxid elegye jut ki a tiszta levegőbe. Hazánk egyik legsúlyosabb környezetvédelmi problémája mindenkit érint, mert majd minden településen előfordul ilyen eset, ráadásul a szennyező anyagok nagy távolságokra eljutnak.

JOGSZABÁLYI KÖRNYEZET

A műanyagégetést helyi rendelet és kormányrendelet is mennyiségtől függetlenül tiltja.

Háztartási szemétegetésért akár 300 000 Ft bírság is kiszabható.

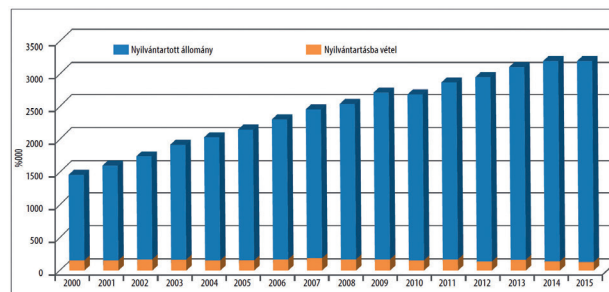
- 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet a levegő védelméről: 27. § (2) *Hulladék nyílt téri, vagy [...] nem megfelelő berendezésben történő égetése, [...] kezeletlen fahulladék [...] égetése kivételével tilos.*
- Verőce Község Képviselő testületének 4/2006. (IV. 26.) számú rendelete az avar és kerti hulladékok nyílttéri égetéséről:
5.§ Az égetés szabályai: (7) *A kerti hulladékkal együtt kommunális és ipari eredetű hulladék nem égethető.*

VESZÉLYES?

Gondoltál már arra, hogy gyermeked asztmája, allergiád, rákos daganatod, szívproblémád, impotenciád a műanyagégetéssel is összefüggésbe hozható?

- Az ártalmatlannak tűnő műanyagok elégetésekor **mérges gázok keletkeznek** és kilométeres körzetben elszennyezik a levegőt.
- A szemét égetésekor keletkező füst akut légúti problémákat is okoz, a keletkező mérgek pedig **a szervezetben és a környezetben halmozódnak** és észrevétlenül fejtik ki alattomos egészségkárosító hatásukat.
- Magyarországon **átlagosan 12 500 ember hal meg évente légszennyezés miatt** kialakuló betegségben, míg autóbalesetben csak 600. **Kína után hazánkban** a legnagyobb arányú a szennyezett levegő miatti szívbetegség, agyvérzés, tüdőrák vagy hörgőhurut okozta halálozás.
- Sokan fűtenek szilárd tüzeléssel, ami a téli hónapokban a legfőbb szennyezőforrás a településen, nőtt a dízelüzemű kocsik aránya, terjed a lignittüzelés. Ezt koronázza meg a lakossági szemétegetés, a műanyagok eltüzelése.
- **A műanyagfüst belélegzése a következő egészségügyi problémákhoz vezethet:** csecsemőhalál, daganatos betegségek, meddőség, impotencia, magzatkárosodás, autizmus, máj- és vesekárosodás, hormonzavar, allergia, asztma, depresszió, pszichológiai zavarok, fejfájás.

Asztmások Magyarországon (Korányi Bulletin)

MIT TEHETEK?

**HA A VERŐCEI LEVEGŐT VÉDED,
A SAJÁT EGÉSZSÉGED VÉDED!**

- **Soha ne égess szemetet!**
 - Az egészségkárosodásod költsége akár százszorosa is lehet az éves kukadíjnak;
 - súlyosan veszélyeztetted mások, főleg a gyerekek egészségét;
 - rendőrségi eljárást és nagy összegű bírságot is kockáztatsz. A műanyag égetése hatósági eljárás során utólag is kimutatható korommintából.
- **Mit tehetsz, ha szemetet éget a szomszéd?**
Ha sárgás vagy fekete füstöt, jellegzetes édeskés-fanyar szagot észlelsz, műanyag ég a közeledben.
- **Első a tájékoztatás:** magyarázd el az égetőnek, mit okoz és mit kockáztat! Terjeszd a szórólapot, kérd a segítségünket!

Ha nincs változás...

- **Gyűjts bizonyítékot:** fényképezd/videózd le a füstöt és lehetőség szerint az égetett anyagokat is!
- **Hívd a rendőrséget** (112), kerti égetésnél a tűzoltóságot (105)! A rendőrség bemehet a házba és megnézheti mivel fűtenek, a tűzoltóság hivatalos iratban rögzíti az égetés tényét, ami alapján a járási hivatal le tudja folytatni az eljárást.
- **Tegyél írásos bejelentést:** töltsd ki a honlapunkon előkészített nyomtatványokat és tegyél írásos bejelentést a Szobi Járási Hivatalnál!

**Segítsük egymást
a párbeszédben,
szemléletformálásban,
érdekérvényesítésben!**

www.civilveroce.hu

MŰANYAG TUDÁSTÁR

A műanyagok gyártása és felhasználása 70 éve növekszik. Míg 1950-ben mindössze másfél, mára évente **több mint 300 millió tonna műanyagot gyártunk** világszerte. A műanyag sokoldalú, könnyű, vízálló és rugalmas, ráadásul viszonylag olcsó, az iparban a fémeket és üveget is helyettesítheti. A műanyag szinte elpusztíthatatlan – de sajnos szemétként is az.

Az újrafelhasználást nehezíti, hogy többféle típusú műanyag egymással keveredve már szennyezett alapanyagot alkot. Máiig nincs tökéletes megoldás a típus szerinti szétválogatásra, noha a fejlett országokban csak csomagolásként **évente 100 kg műanyagot vásárol minden ember** – ami egy éven belül a szemétként kerül. Új műanyagok gyártása a legtöbb esetben kényelmesebb és olcsóbb, mint az újrafeldolgozásuk.

A műanyag szemét természetbe és óceánokba kerülésének következtében **a műanyagok jelentős globális ökológiai problémát jelentenek már ma is**. A világ tengereiben 5 óriási örvényben lebeg jelenleg sok millió tonnányi műanyag törmelék, a szemétbányákba kerülő állomány pedig a talajvizet mérgezi. **A legjobb műanyag a meg nem vásárolt műanyag!**

További információért ajánljuk a „Földünk a műanyag bolygó” angolul „Plastic planet” című ismeretterjesztő filmet.

NÉHÁNY NÉPSZERŰ MŰANYAG, MELYE TILOS ÉS VESZÉLYES ELÉGETNI

Polietilén (PE) és polipropilén (PP) a műanyag hulladék fele

üdítős palack, zacskó, tejfölös doboz, fólia, csomagolás, háztartási eszközök, szigetelő habok (pl. polifoam), játék, bútor, szinte minden készül belőle

Nejlón (poliamid) és poliészter

ruházat, textil, szőnyeg

Polisztirol

ételtálca, szigetelés, hungarocell

Műgyantás farost lapok

Az OSB és laminált bútortalap műanyag kötőanyaga elégetve veszélyes méreg!

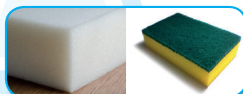
Poli-vinil-klorid (PVC)

kábel-szigetelés, vízcsövek, linóleum, ablakok, játékok

AZ EGYIK LEGMÉRGEZŐBB MŰANYAG

- műanyagszagú? azt jelenti: mérgező.
- elégetve foszgén, egy gyilkos harci gáz keletkezik

Poliuretán (PU)

rugalmas szigetelőhabok, szívacs, matrac

Eldobható pelenka

PE, poliészter, poliakrilát. Természetes lebomlási ideje 450 év.

Néhány súlyosan mérgező gáz, ami a műanyagok elégetésekor keletkezik

- **Foszgén:** az I. világháborúban harci gázként használták tömeges pusztításra
- **Toluol:** depressziót, csökkent tanulási képességeket, pszichológiai zavarokat, impotenciát okoz
- **Vinil-klorid:** súlyosan rákkeltő, tudatcsökkenést okoz, ill. máj-, lép-, vérképzési zavart
- **Dioxinok:** brutális vegyi fegyverként ismert (pl. Vietnami háború); kis mennyiség is súlyosan rákkeltő, nem bomlik le, halmozódik bennünk, anyatejjel átadódik, idővel biztosan eléri végzetes hatását

ELLENSÉG A LEVEGŐBEN!

Tájékoztató a verőcei szemétegetés veszélyeiről és a lehetséges tennivalókról.

ég a szemét Verőcén
egészségügyi kockázatok
műanyag tudástár
mit tegyek égetés esetén